

DEBRÉCZÉNI FÜGGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 25.—
NEGYED ÉVRE K 75.—
FÉL ÉVRE . . . K 150.—
EGÉSZ ÉVRE . K 300.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

1919. június 24.

A budapesti ellenforradalom évfordulója — A Ludovika Akadémia emlékünnepe

1919 június 24-én lobbant lángra első ízben a magyar polgárság elkeseredése a vörös rémuralom kínzó pokla ellen. Hős katonatisztek állottak élére az ellenforradalomnak és míg a Dunán nemzeti színű lobogóval ékes monitorok vonultak fel, azalatt a Ludovika Akadémia ifjú növendékei hősi rohamot intéztek a budapesti telefonközpont ellen, hogy hatalmukba kerítve a hírszolgáltatás eszközeit, megbénítsák a szovjet bitor uralmát. Mint ismeretes, az első hősi roham árulás áldozata lett. Az ellenforradalom nem sikerült és a vörös hóhérok kegyetlen bosszút álltak az ellenforradalom vezéreire és a fiatal hadapródokra, akik közül többen életüket áldozták föl hazájukért.

A nemzeti eszme mártírjainak emlékére az első évforduló alkalmából — mint budapesti tudósítónk jelenti — emlékünnepet rendeztek ma délelőtt a Ludovika Akadémián. Reggel 9 órakor gyülekeztek a Ludovika Akadémia növendékei az iskola udvarán. 10 órakor a Himnusz hangjai mellett, diszkisérrettel hozták le az Akadémia fehér lobogóját, mely alatt a századok a parkba vonultak. Ezalatt egyre nagyobb számmal gyülekeztek a vendégek: Apponyi Albert gróf, nagytáji Szabó István miniszter, majd József főherceg a fiával, József Ferenc főherceggel, Simonyi-Semadam Sándor miniszterelnök, Korányi Frigyes báró, Dömötör Mihály miniszterek, majd megérkezett Horthy Miklós kormányzó is a kíséretével.

Ekkor kezdődött meg az emlékszóbor leleplezési ünnepélye. A kormányzó felszólítására lehullott a lepel a szoborról, amely márványtalapzaton álló vörös márványoszlop, rajta pajzson keresztül egy pallos, melyet martirkoszoru övez. A szobron a következő felírás áll:

1919 június 24.

A Ludovika Akadémiának a nemzeti eszméért folytatott dicső küzdelme emlékére emeltük a nemzeti eszme lelkes híveinek áldozatkészségéből.

E sorok alatt a következők olvashatók:

„Csak törpe nép felejtethet és nagyságot.

„Csak elfajult kor hősi elődökét.

Ezután következnek a vértanúk nevei: Leberkóvics Jenő, Ivándy-Karácson István, Mildner Ferenc századosok, Erődy Odón tartalékos főhadnagy, Pogány Jenő másodéves akadémikus.

A lepel lehullása után Zadravecz István táborigazgató beszédet mondott, majd áldást

osztott, azután pedig elhelyezték a koszorúkat.

A június 24-iki ellenforradalom

évfordulója alkalmából a budapesti tőzsde ma félórás szünettel adózott a hősök emlékének.

Rubinek Gyula vagy Bethlen István gróf

Kombinációk az új miniszterelnök körül

Budapesti tudósítónk jelenti: A kormány tagjai ma délben 12 órakor minisztertanácsra ültek össze. A Simonyi-Semadam-kormány már csak egy minisztertanácsot tart és pedig szombaton délben. A miniszterek ekkor aláírják lemondásukat, amelyet még aznap benyújtanak a kormányzóknak.

Az utóbbi napokban rengeteg kombináció röpködött a kormányválság körül, de ezek legnagyobb részét egészen alaptanok. Ma még az sincsen, de nem is lehet tisztázva, hogy a kormányválság megoldásának mi lesz az általános iránya: a koalíció fenntartásával történi-e, vagy a kisgazdapárt önálló kormányvállalásával, esetleg a disszidensek részvételével. Ami az elsőket illeti, itt leginkább személyi kérdések állnak a kibontakozás útjában.

A kisgazdapárt ugyanis feltétlenül Rubinek Gyula miniszterelnöksége mellett foglalt állást koalíciós kormányzás esetén,

a keresztény nemzeti egyesülés pártjában azonban határozottan ellenzik ezt. Emellett ellentétek mutatkoznak az ugynevezett hatalmi tarcák megoldásának kérdésében is, ahol a kisgazdapárt feltétlenül érvényesíteni kívánja a választások eredményének megfelelő sulyát.

Rubinek Gyula mellett, amennyiben ő nem kapná meg az általa kívánt garanciákat, felmerült

Bethlen István gróf miniszterelnöksége.

Erre vonatkozólag az Uj Nemzedék a következőket írja:

Bethlen István gróf kormányelnökségéről megkérdezték Haller István kultuszminiszternek, a keresztény nemzeti egyesülés pártja vezérének véleményét, aki a következőket mondta:

— A kormányzó szuverén joga kijelölni az új miniszterelnököt, ebben egyetlen párt sem korlátozhatja őt föméltóságát. A pártok nem szabhatják meg, ki legyen az új miniszterelnök és hogy melyik pártból jelöljék ki, a kinevezett miniszterelnök dolga azután megtalálni a maga vállalkozásának feltételeit. Hogy Bethlen István gróf megtalálhatja azt nem tartom lehetetlenné, mert ugy sem tudok más kormányzati programot elképzelni, mint azt, amely teljesen és tokeletesen hozzásimul a két legnagyobb párt demokratikus programjához. Az pedig valóban nem fontos, hogy

ki valósítja meg ezt a programot, a fődolog az, hogy minden nap valósuljon meg belőle valami.

Bethlen István gróf jelöltségét a kisgazdapárt komoly elemei és a disszidensek is rokonszenvvel fogadják. A kisgazdák számítnak arra, hogy Bethlen István gróf, deignálása esetén, belép a kisgazdapártba.

Tegnap este a pártkörökben Prohászka Ottokár dr. püspök miniszterelnökségéről is szó esett, ez a kombináció azonban nem valósulhat meg, mert Prohászka püspök kijelentette, hogy nem vállalkozik kormányalakításra.

Felhívás

Debrecen termelő közönségéhez!

Magyar ember a magyart nem hagyhatja! Eppen azért fordulunk bizalommal ismét a város termelő közönségéhez, hogy az esetleg nélkülözhető gabonakészletét — a közszükséglet felhasználására — a lehető legsürgősebben beadni sziveskedjenek, hogy ezzel is akadályozzuk külső ellenségeink gonosz megfojtási kísérletét.

Debrecen, 1920 június 23.

Debreceni
Gazdasági Egyesület.

Az egyházkerület közgyűlése

Felemelték a stóladíjakat — Betöltendő tanári állások

A tiszántúli ref. egyházkerület közgyűlése ma délelőtt folytatta ülését a kollégium disztermében, Ballazár Dezső dr. ref. püspök és Degefeld József gróf főgondnok elnöklésével.

A stóla díjzabást az esperesi értekezlet előterjesztése alapján a változott viszonyoknak megfelelően fölemelték. Az egyházkerület területén ugyanis még mindig a másfél év előtti díjzabás volt érvényben, holott azóta az árak rendkívüli mértékben emelkedtek s ezzel nehezebbé vált a református papság megélhetése is.

A közgyűlés elrendelte, hogy a kommunizmus alatt tanúsított magatartásáért elmozdított Dékán Sámuel főgimnáziumi tanár állása és ugyanott a tornatanári állás pályázat útján töltsék be. A közgyűlés az igazgatótanácsnak és az egyházkezületi pénzügyi bizottságnak a főiskolai ügyekre vonatkozó előterjesztéseit egyhanguan magáévá tette s ezzel az ülés véget ért.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a vasutak bérbeadásá ellen

A kereskedelmi- és iparkamara jun. 22-én tartott elnöki tanácsüléséből folyólag a következő tiltakozó felterjesztést intézte a kereskedelmi miniszterhez és a nemzetgyűlés elnökéhez:

»A magyar államvasutak bérbeadásának tervével szemben a debreceni kerületi kereskedelmi- és iparkamara a gondozására bízott közgazdasági érdekekből folyó kötelességének tartja, hogy az államvasutak bérbeadásának még a gondolata és szándéka ellen is tisztelettel bejelentse ünnepélyes tiltakozását. Közgazdasági életünk leghatalmasabb tényezőjének idegen tőke kezébe adása teljesen betetőzné nemzeti szerencsétlenségünket és az ország gazdasági talpraállását évszázadokra teljesen lehetetlenné tenné és teljes tönkretételünket megpecsételné. Tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a vasut bérbeadásának tervével szemben a leghatározottabban állást foglalni méltóztassék.

Közös akcióra szólította fel ezenkívül a kamara a többi kereskedelmi és iparkamarát.

Ausztria szenved a bojkott miatt

Az osztrák határmenti falvak tiltakozása

Bécs, június 24. A nemzetközi bojkottot, melyet Amsterdamban rendeltek el Magyarország ellen, Bécsben nem tartják sikeresnek. A keresztényszociálista munkásszövetségek minden erővel azon vannak, hogy megtörjék a bojkott-határozatot és mivel Csehország és Jugoszlávia nem csatlakozott hozzá, még ha Ausztria érvény tudna is szerezni az amsterdami jogtalan és erőszakos intézkedésnek, az nem lehet hatásos Magyarország ellen.

Annál komolyabb veszedelem fenyegeti Ausztriát a magyar kormány megtorló intézkedései következtében. Már azt is megérezte a bécsi piac, hogy Magyarország nem engedí át a Jugoszáviából Ausztria felé utnak indított 2000 tonna tengerit és 1500 tonna búzát. Ha a bojkott hosszabbban tartana, akkor a Bulgáriából hajón szállítandó 20.000 tonna kukorica sem jutna el Bécsig. Tegnap a bécsi piacokon erősen érezhető volt a tömegfőzadék hiánya.

Az utolsó személyvonat a bécsi keleti pályaudvaron kedden délután fél 2 órakor indulásra készen állott, amikor a szolgálatot teljesítő forgalmi tisztviselő kihirdette, hogy a vonat nem megy Budapest felé, az utasok szálljanak ki mindenkinek visszafizetik a jegyárát a pénztárnál. Nagy volt erre a felháborodás. Keddi

dél óta a bécsi keleti pályaudvaron teljes rend uralkodik.

Lajtaufalunál magyar határőrök és magyar nemzeti hadseregbeli tisztok szigorúan őrködnek, hogy senkise mehessen át és ne is jöhessen keresztül a határon, csak a külföldi missziók igazolt futárai. Abalaton expresszt kedden csak Savanyukutig vezették. A magyar határőrök azokat az osztrák munkásokat sem bocsátották át, akik Lajtaufaluban laknak s naponta Bécsújhelyre, a Daimler-gyár telepére szoktak munkába menni.

A legnagyobb baj Bécsre nézve a magyar kormány az a rendelethez, amellyel megakadályozta, hogy a zillingsdorfi osztrák villamos áramfejlesztő telepe barnaszenet kaphasson a magyar területen lévő széntelepről. A barnaszen kimaradása következtében néhány nap múlva igen nagy mértékben csökkenni fog az üzem a zillingsdorfi áramfejlesztő telepen és azt Bécs nagyon meg fogja érezni.

Királyhida, jun. 24. Az osztrák határmenti falvak küldöttségét menesztettek Bécsbe és illetékes helyen követelték, hogy a bojkott fokozatos megszüntetésére tegyék meg a kellő intézkedéseket, első sorban szüntessék meg a sztrájkot. A határmenti közsegekben a szigorú határzár miatt egyre fokozódik az élelmiszerhiány.

Hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik!

Társadalmi állásra való tekintet nélkül felkértnek, hogy saját érdekükben folyó hó 27-én d. e. 10 órára a megyeház dísztermében, az érdeklők megvédésére alakult »Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik nemzeti szövetsége« céljainak ismertetésére megjelenjenek.

Hajdúvármegyei m. kir. katonai parancsnokság.

A terméskilátások lényegesen javultak

A földművelési miniszter jelentése

A földművelésügyi miniszter most kiadott jelentéséből szembezőkően megállapítható az az öröndetes tény, hogy a legutóbbi eszések folytán, — amint az előre látható is volt, — a terméskilátások országsszerte jelentősen javultak.

Hajdúvármegyében a terméskilátások változatlanul kedvezőtlenebbek. Buzából és rozsból gyenge, árpából és zabból pedig közepes termés várható. A szabolcsmegyei termés csak valamivel ígérkezik kedvezőbbnek, a szatmármegyei pedig még kedvezőtlenebb.

A tengeri fejlődése az egész ország területén öröndetesnek indult, a burgonya helyenkint már virágzik is. A cukorrépa a legutóbbi eszések folytán jól fejlődött, a takarmányrépa is erősebben fejlődik. A repce már erőfélben van, Somogyban már aratják is. A kerti vetemények a legutóbbi eszések óta javult kilátással kecsegtetnek s általában jó közepes termés várható. A bab jól fejlődött s virágzásnak indult, a többi hüvelyesek is igen szép eredményt ígérnek. A káposzta kiültetését csaknem mindenütt befejezték s megfogamzására az időjárás igen kedvező. A koraiak már borulni kezdenek. Komló csak elvétve termel-

tek. A köles szépen fejlődik, csak a Tiszántul kéne nehezebben. A cirok, kender és len fejlődése általában kielégítő és fokozatosan javul.

A dohány a legtöbb helyen már kapálják, egyes tisztult meggyék kivételével általában közepes termés mutatkozik. A lóhere és lucerna első kaszálása megtörtént s hozamuk a Dunántulon jó közepes, a Tiszántul, (Hajdúvármegyében is) gyenge volt.

A huszonhat vármegyéből beérkezett jelentések szerint a terméskilátások a következők: buza: 5 vármegyében jó, 7-ben jó közepes, 9-ben közepes, 1-ben gyenge közepes, 4-ben gyenge és 1-ben nagyon gyenge; rozs: 2 vármegyében jó, 3-ban jó közepes, 11-ben közepes, 5-ben gyenge közepes, 4-ben gyenge és 1-ben nagyon gyenge; árpa: 3 vármegyében jó, 7-ben jó közepes, 10-ben közepes, 2-ben gyenge közepes és 4-ben gyenge; zab: 1 vármegyében jó, 5-ben jó közepes, 11-ben közepes, 4-ben gyenge közepes, 4-en gyenge és 1-ben nagyon gyenge.

Ujabb menekült-vonat Debrecenben

Erdélyből egyre érkeznek a kiutasított magyarok. A protestánsok és zsidók együttműködése a magyar iskolákért — Uj magyar egyetemet akarnak Kolozsvárott

Ujabb menekült-vonat érkezett tegnap este a debreceni pályaudvarra, mintegy 30 erdélyi, nagyjából kolozsvári magyar családdal, akiket az oláhok utasítottak ki lakóhelyükről. A menekültek legnagyobb részét rögtön tovább küldték Budapest felé, csupán egynéhány család maradt itt Debrecenben. Ma délelőtt alkalmunk volt beszélni több menekülttel, akik megrendítő szavakban esetenként az erdélyi magyarság rettenetes helyzetét, küzdelmüket az oláh zsarnokság ellen.

Az oláhok Erdélyben, különösen Kolozsvárott, vad makacsággal igyekeznek elérni kitűzött céljukat, a város teljesen eloláhosítását, minden magyar kiűzözését Erdélyből. A magyarok házaikat lefoglalják, lakásaikból kiűzözik őket és folyton újabb és újabb családokat utasítanak ki a városból. Kolozsvárról minden szombaton rendszeres indul egy vonat menekültekkel, minden héten összegyűl 15—20 kiutasított család. Helyükre a falvakból behozott oláh tanítókkal és hasonló elemekkel töltik meg a várost.

A magyarság ellenállása mindennek ellenére sem gyöngült egy csöppet sem. A hűségüket csak igen kevések tisztviselő tette le, azok is mind olyanok, akiknek a megszállatlan országsszereken semmi féle rokonságuk, vagy egyéb menedékük nincs.

Az oláhok mindent megtesznek, hogy legalább az erdélyi zsidóságot csatlakozásra bírják és elismertessék velük az ő uralmukat. A hatóságok nagy politikai és anyagi előnyök ígéretésével próbálták a zsidóság vezetőembereiből hűségnyilatkozatokat kicsikarni. Fáradozásaik semmiféle eredménnyel nem jártak; hasonló nyilatkozatot semmi uton-módon sem tudtak megkapni és minden jel arra vall, hogy ez a jövőben sem fog sikerülni nekik.

Az állami és községi iskolák mind oláh kére kerültek, a tanítás épen úgy, mint a kolozsvári egyetemen is, román nyelven folyik. A magyarság ez ellen ugy védekezik, hogy felekezeti iskolákat állít fel, a meglévőket pedig mindenképpen igyekszik fentartani, miután ezekben magyar nyelven taníthatnak tovább. Előjár ebben a kolozsvári református és unitárius egyház, egyetértve és együttműködve a zsidó hitközséggel. Így például az unitárius egyház anyagi eszközök híján már nem tudta tovább fentartani kollégiumát; ekkor a zsidó hitközséggel lépett meg egyezésre, amely

rendelkezésre bocsátotta a szükséges összegeket és az intézetet most a két hitközség közösen tartja fenn és közösen használja is. A zsidó hitközség ezen kívül a legutóbbi időben felekezeti jellegű gimnáziumot, felső leány- és több elemi iskolát is létesített, amelyekben a tanítás természetesen szintén magyar nyelven folyik.

A kolozsvári magyarság körében komoly formában foglalkoznak azzal a tervvel is, hogy az oláhok által elrabolt és eloláhosított egyetem helyett új magyar egyetemet is állítanak fel. A terv szerint ezt az intézményt is a református, unitárius és zsidó egyházak tartanák fenn, hirtelen már a szükséges helyiséget is megszerezték az egyetem felállításához.

A Petőfi-társaság Debrecenben

A vasárnapi ünnepély programja

Mint már említettük, a Petőfi-társaság a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy-társaság tagjaival és a debreceni Csokonai-kör közreműködésével e hó 27-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az Arany Bika-szálló dísztermében irodalmi és művészeti ünnepet rendez. Ez a kulturális esemény ma délelőtt a városi tanácsol is foglalkoztatta. A mai ülésen elhatározta a városi tanács, hogy az irodalom és a művészet körünkbe érkező kiválóságait hivatalosan fogadja s a vasuti állomáson Márk Endre udvari tanácsos polgármester és Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok jelennek meg a vendégek érkezése alkalmával a tanács képviselőitében.

Az ünnepély részletes programja:

1. Köszöntő. Mondja Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke.
2. Elnöki megnyitó. Tartja Pekár Gyula, a Petőfi-Társaság elnöke.
3. Szózat. Elmondja Jászai Mari, a Nemzeti Színház művésznője.
4. Prológ. Költemény. Irta és előadja Szávay Gyula, a Csokonai-kör, Petőfi- és Kisfaludy-társaság tagja.
5. Mohács. Történelmi tanulmány. Irta és felolvassa Angyal Dávid, a M. Tud. Akadémia és Kisfaludy-társaság tagja.
6. »Föl a végekre«. »Azután«... Költemények. Irta és elmondja Lőrinczy György, a Petőfi-társaság tagja.
7. A bus idegen. A multak novelláiból. Irta és bemutatja Pekár Gyula, a M. Tud. Akadémia, a Kisfaludy- és Petőfi-társaság tagja.

Öt perc szünet.

8. Rab magyar. Költemény. Előadja Sajó Sándor, a Kisfaludy-társaság tagja.

9. Irodalmunk a nemzeti újjászülésben. Tanulmány. Irta és felolvassa Császár Elemér, a M. Tud. Akadémia, a Kisfaludy- és a Petőfi-társaság tagja.

10. Költemények. Irta és előadja Lampérth Géza, a Petőfi-társaság tagja.

11. A magyar néphagyomány emlékei. Szabad előadás. Tartja dr. Sebestyén Gyula, a M. Tud. Akadémia és Kisfaludy-társaság tagja.

12. Patkánybűvölők. Irta és előadja Oláh Gábor, a Petőfi-társaság és Csokonai-kör tagja.

13. Petőfitől költeményeket mond el Jászai Mari, a Nemzeti Színház művésznője.

Az entente Németország ellen

Páris, jun. 24. (A M.T.I. szikratávirata.) Abban az esetben, ha a németek nem hajtják végre a békeszerződést, a szövetségesek a boulognei tanácskozás határozatahoz képest egyrészt gazdasági rendszabályokat foganatosítanak, amennyiben lefoglalják a vámokat, másrészt újabb német területeket szállanának meg.

Perfi fehérneműeket
mérték szerint a legszebben készíti
German Nándor, Hatvan-u. 31.

HIREK.

— A felülbélyegységnél visszatartott összegek visszatérítése. A pénzügyigazgatóság közli: A pénz-felülbélyegzéssel kapcsolatban visszatartott összegekről szóló pénztári elismervényekben kifejezett követelések visszautalása iránti kérelmek benyújtásának határidejét a pénzügyminiszter 1920. július hó 15-ig meghosszabbította. Azok a kérvények, amelyeknek záradékában és a pénztári elismervényben a név nincs kitéve, újból záradékolandók, a felek tehát saját érdekükben teszik, ha a hiányos kérvényeket visszaveszik és a záradékot kiegészítik.

— A kormánybiztos-főispán a menekültekért. A csütörtöki tanácsulésen megjelent Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispán és több kérdéshez hozzászólt. A kormánybiztos-főispán tájékoztatta a tanácsot azokról az intézkedésekről, amelyeket a menekültek elhelyezése érdekében foganatosított. A főispán ma délelőtt magához kérte a tankerületi főigazgatót és a tanfelügyelőt, akitől aziránt érdeklődött, hogy a vizsgálatok lefolytatása után megüresedő iskolai épületek egyik-másikában lehetséges-e vagonlakókat elhelyezni? A tankerületi főigazgató a tanfelügyelővel egyetértően e célból érintkezésbe lép az egyes iskolák igazgatóival s az eredményről a legközelebbi napokban értesíti a kormánybiztos-főispánt.

— Elszámolás a fogyasztási jegyekkel. A közellátási hivatal felhívja a kereskedőket, hogy a rendkívüli fogyasztási jegyek 1, 2, 3. és 4. számú szelvényeivel az elszámolási osztálynál haladéktalanul elszámolni szíves-

Saját készítésű cipők

legjobb kivitelben és legolcsóbban beszerezhető készen és méret után

Grünwald cipőüzem
SAS-UTCA 4.

Kölcsönös-segélyező épület.

Autogén hegesztések, automotor és mindenteljes gazdasági gépjáratások, golyós csapágyak minden méretben. Gazdasági gépalkatrészek állandóan raktáron.

Vértessy Testvérek
Debrecen, Hatvan-utca 53.

kedjenek. Az említett szelvényekre a mai naptól kezdve további áru nem szolgáltatható ki.

— **Letartóztatások a valutacsalási bűnpörben.** Budapesti tudósítónk jelenti: A félmilliárdos valutacsalás ügyében a rendőrségen tegnap délután újra kihallgatták *Létai Gusztávot*, az Unió-bank ügyvezető igazgatóját és *Gerő Vilmos dr. vezérigazgatót* és késő éjjel mind a kettőjüket előzetes letartóztatásba helyezték. Ma reggel átkísítették őket a királyi ügyészséghez és áttették ide az iratokat is.

— **A zenetanárok mozgalma.** A városi zeneiskola tanárai azzal a kéréssel fordultak a városi tanácshoz, hogy a természetbeni ellátás jogosultságát számukra is állapítsa meg. A tanács a kérelmet nem tekinthette, mert a megfelelő rendelet értelmében ezt a kedvezményt csak olyan köztisztviselők élvezhetik, akik az állam terhére részesülnek háborús segélyben. — Itt említjük meg, hogy a zeneiskolai igazgatói állásra beérkezett pályázatokat a tanács véleményezés céljából átadta a zeneiskolai bizottságnak.

— **A Nyukosz közleményei.** 1. A szénügyek katonai felügyelője a rendes tagok részére a szén szükségletet 3 tagú családig (család beleértve) 12 mm., nagyobb családnál 20 mm.-ban állapította meg; beszerzési ára helyben körülbelül 75 korona lesz. Tagok ezirányú igényeiket f. évi július hó 2-áig a helybeli tükörságnál jelentésük be.

2. A nyugdíjas tisztek, özvegyek és árva lakberét 4 szobás lakásig nem lehet emelni a 3530—1920. sz. kormányrendelet 2. §-a 5. bekezdése értelmében úgy, hogy azon háztulajdonos, vagy főbérlo, ki e határozmányokat meg nem tartja, büntetendő cselekményt követ el, még azon esetben is, ha a nyugdíjas vagy özvegy stb. elfogadta volna.

3. Felhívjuk a tagok figyelmét, hogy akik belépési nyilatkozatot nem állítottak (rendes és rendkívüli tagok), ezt mielőbb állítsák ki. Hátralékos tagdíjaikat fizessék be s tagsági jegyeiket vegyék át.

— **Mezőgazdasági hitelszövetkezet Debrecenben.** A debreceni gazdaközönség legutóbbi értekezletén elhatározta, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet fiókjául megalakítja »Debrecen és vidék mezőgazdasági hitelszövetkezetét. Az alapítás célja a hitelnyújtáson kívül, hogy termelő és értékesítő szövetkezeteket létesítsen a gazdaközönség soraiban. Az értekezlet megbízásából *Jóna István*, a Gazdasági egyesület elnöke, azzal a kéréssel fordult a városhoz, hogy mint a legnagyobb debrecenvidéki birtokos, vegyen részt az alapításban és megfelelő összeggel járuljon a szövetkezet létesítéséhez. A tanács a mai ülésen a kérelmet véleményezés végett kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak. Az ügyben a legközelebbi rendes közgyűlés dönt. Ertesülésünk szerint a tanács a jog- és pénzügyi bizottság véleménye alapján 50.000 koronás hozzájárulást fog javasolni a közgyűlésnek.

— **Elfogott tolvaj.** *Szabó Zsuzsanna* Arany János-utca 23. sz. alatt szolgáló háztartásbeli alkalmazott néhány nappal ezelőtt elutazott Hajduböszörménybe. Ruháit egy kosárba zárva, a házmesterné gondjaira bízta. U. I. fiatalkoru laboráns a kosarat távolléte alatt felfeszítette, és abból mintegy 1500 korona értékű ruhaneműt ellopott. Ugyancsak ő lopta el *Varga Antalné* Bekecs-u.

5. szám alatti lakosnak egy 600 korona értékű óráját, valamint saját anyjától is elvitt körülbelül 2000 korona értékű ruhaneműt. A fiatalkoru tolvajt a rendőrség letartóztatta és átadta a fiatalkoruak bíróságának.

— **Városi közgyűlés.** A városi törvényhatósági bizottság legközelebbi rendes közgyűlését július hó 9-én tartják meg.

— **Nem vesznek amerikai cukrot a debreceni kereskedők.** Megírtuk tegnap, hogy Pestvármegye főjegyzői hivatala amerikai cukrot ajánlott 151 80 koronás különkénti árban a városnak. A közlemezési ügyosztály az ügyben ma délelőtti értekezletre hívta össze az érdekeltebb debreceni cégek képviselőit. Az értekezleten úgy határoztak, hogy az ajánlatot nem veszik igénybe, mert az amerikai cukrot csak augusztus végén szállítanák, szeptemberben pedig már lesz hazai cukor.

— **A budapesti tőzsde.** Értékpapírok árfolyamai: Magyar hitel 1663—70, Osztrák hitel 1030, Hazai bank 768—63, Hermes 350, Angol-Magyar 870—85, Magyar-Olasz 405—02, Bors, Misk. 3570—650, Concordia 1875—910, Alt. kösz. 7000, Salgó 5600—550, Ganz vill. 2950—3000, Rima 3150, Brassói 3150—176, Nasic 13800—14050, Orsz. faterm. 1865—45, Papír 2240—50, Lámpa 2100, Ostermelő 935—30, Grmmi 2700—25, Telefon 1425, Atlantica 4650, Közuti 1345—40, Déli vasút 500—496, Levante 3450—500, Allamvasut 3425—55. Valuta-árfolyam: Napoleon 564—68, Dollár 147—51, Márka 460—65, Lira 990—10, Romanov 259—63, Lei 395—98, Sokol 370—87, Font 651—49.

— **Különös lelet.** A vasúti állomás előtti téren ma reggel az ott posztoló rendőr egy újság papírba takart csomagot talált. Felbontotta a csomagot és abban nagy meglepetésére egy körülbelül héthónapos, fejletlen méhmagzatot talált. A derék rendőr a csomagot rögtön elvitte a rendőrségre és jelentést írt a dologról, megemlítve, hogy jeletéséhez mellékeli a bűnjelként szolgáló méhmagzatot. A bűnjel ictatóban is szó nélkül ictatták a furcsa bűnjel, amilyen még alig akadt a rendőrség könyveiben. A rendőrség a furcsa ügyben megindította a nyomozást.

— **Az 1919. évi termései árpa, köles, tatárka, tengeri és zab forgalmi korlátozásának részleges megszüntetése.** A 13000—1920. Gok. számú rendelet szerint az 1919. évi termései árpa, köles, tatárka, tengeri és zab forgalmára megállapított korlátozások a rendeletben foglalt kivételektől eltérően megszűnnek és ezen termények a szabad forgalomba visszabocsáttatnak. Az árpa, köles, tatárka, tengeri és zab szállítására nézve megállapított rendelkezések (szállítási igazolvány kényszer) továbbra is hatályban maradnak. Szeszípari célokra csak tengeri és pedig oly tengeri készletek vásárolhatók, amelyek romlottságuknál fogva emberi élvezetre nem alkalmasak. A termelők a közszükségleti célra már felajánlott árpa, köles, tatárka, tengeri és zab készleteket a legközelebbi idő alatt kötelesek leszállítani. Debreczen, 1920 június 19. Közlemezési ügyosztály.

— **Üvegezik a városi épületeket.** A városi mérnöki hivatal 600 négyzetméter táblaüveget kért a Csehszlovákiából hozott üvegből, mert ennyire van szükség az iskolaépületek, gazdasági épületek és városi épületek karbantartásához. A tanács

a kért üveget *Zöld József* tb. tanácsnok előterjesztésére kiutalta. Az üveg ára 72.000 korona.

— **Vasúti menetrendkönyv.** A magyar államvasutak összes vonalain, valamint a mellékvonalakon közlekedő vonatok menetrendjét összeállította és könyvalakban kiadja *Balassa Sándor* szerkesztő. A menetrendkönyv régen érzett hiányt pótol. Megrendelhető a szerkesztőnél Debreczen, Csapó-utca 10. Telefon 817. Ára 5 korona.

— **Az óvodák és menedékházak vizsgálati rendje.** A Szív-utcai és Timár-utcai óvodákban 28-án d. u. 3 ó. József kir. herceg-utcai és Mester-utcai óvodákban 29-én d. e. 10 ó. A csapókerüti menedékházban 29-én d. u. 3 ó. A homokkerüti menedékházban és az Eötvös-utcai óvodában 29-én d. u. 5 ó.

— **Puch-kerékpár, új és használt, külső és belső gummi, gummi-ragasztó, szelepgummi** érkezett *Molnár Testvérekhez*. Debreczen, Egyház-tér 2. sz.

— **Vért hadak nyomában...** (A székely hadosztály dicsőséges története) verses elbeszélés 6 részben. Írta: *Szilágyi Béla*, székely főhadnagy, ára K 33.—, Kapható *Hegedűs és Sándor* r.-t. könyvkiadóhivatalában.

— **Olasz Girardi szalmakalapakok** 50 koronától 350 koronáig a legszebb választékban *Frank Edénél*, megyeház mellett.

— **Már nem Péterfia-u. 53.**, hanem *Rákóczi-utca 23.* szám alatt alakítom újja rossz nyakkendőit.

— **Vízvezetési és csatornázási munkálatokat** készít *Gyenes, Miklós-utca 29.*

— **Világhírű Gyukits** filczkalapok divatos formákban és színekben *Frank Edénél*, megyeház mellett.

— **Verner divatházba** érkeztek újabb szövetek, selymek, batisztok, grenadinok, ruhavaszak és egyéb újdonságok. *Harisnyák* minden színben.

FRICZI kalap-szalomban
óriási nagy nyári kalapvásár.
Olcsó szabott árak.
Városházával szemben

SZÍNHÁZ.

Vígyszínház.

A színházi iroda hírei. — *Tisza Karola felléptével* Lili bárónő operettet adják ma. *Illés-házyt Szokolai Elemér*, a társulat új énekes bonvivántja játsza. — *Mágnás Miska* operett kerül színre szombaton. *Marsát Tisza Karola*, *Miskát Kormos*, *Baracost Szokolai* játszik. — *Vasárnapi előadások.* Délután *Tisza Karola* felléptével a *Cigányprimás* operett kerül színre. A népszerű művész ez alkalommal játszik először délutáni előadásban. Este a *Lili bárónő* operettet adják.

Pally Anna, a m. kir. Opera táncprimadonnája, szombaton és vasárnap este 8 órakor a Bika dísztermében lép fel a Budapesti Ballett-pantomim Társaság tagjaival. Operánk kiváló primaballerináját a világhírű tánc-énekes, *Pawlowa Annával*, *Karsawinával* együtt emlegetik. *Pally Anna* társulatával külföldi turnéra indul, hogy dicsőséget szerezzen a magyar művészetnek. *Berlin*, *Páris* és *London* a következő állomások. A *Muzsa* r.-t., a *Területvédő Liga* művészeti szerve teszi lehetővé, hogy *Pally* káprázatos táncművészetében városunk is gyönyörködhessek. Jegyek a Bika-szálló halljában.

Ravengár. A maga nemében páratlan sikert aratott ez a nagy koncepciójú kép tegnap az *Apollo*-ban, az elejétől végig izgalmas és

érdekes kalanddráma nagy hatással volt a nézőre, nem csoda, hisz Budapest közönsége is rajongott ezen filmért. Jegyelővétel. Előadások 5—7 és 9 órakor.

A habléány, kaliforniai szerelmi történet 5 felvonásban. A pazar kiállítású, gyönyörű rendezésű, lebilincselően érdekes cselekményű szerelmi dráma leg-tökéletesebb amerikai filmek közül való. Bemutatja az *Arany Bika Mozi*.

Ham, az utólrhetlen amerikai burleszk komikus »*A hagyomány király bosszúja*« című vígjátékban, bemutatja az *Arany Bika Mozi*.

Judex V., befejező rész a »*Vezeklés*« kalandortörténet 5 felvonásban az *Urániában*.

SPORT.

Football-mérkőzés. Vasárnap délután fél 6 órakor érdekes mérkőzés színhelye lesz az ügető-téri sporttelep, ahol a debreczeni házi gyalogezred football-csapata barátságos mérkőzést játszik a jelenleg jó formában lévő *DKASE* football-csapattal. A katonacsapat erős összeállításban fog szerepelni, a kapuban *Szántó (DMTK)* vagy *Szabó (DVSC)* fog védeni, kik jelenleg katonai szolgálatot teljesítenek. A szünet alatt a háziezred zenekara szórakoztatja a közönséget. A mérkőzésre jegyek elővételben *Müller H.* és *Fia* szállító Piac-utca 73. szám alatti irodában válthatók.

Uszás. A *DKASE* vezetősége elhatározta, hogy az uszószeresület megalakítja. Felkértenek tehát az egyesület tagjai, valamint mindazok, akik az uszó-sport fejlesztésében közreműködni kívánnak, hogy vasárnap d. e. 10 órakor a *Royal-szálló* éttermében minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

Országos uszóverseny. Felkértem a helybeli egyesületek uszó-szakosztályának vezetőit és az uszó-sport iránt érdeklődőket, hogy a Bika-kávéházban ma este 8 órakor tartandó megbeszélésen okvetlen megjelenni szíveskedjenek. Tárgya: a július hóban megrendezendő helyi és augusztus hóban megrendezendő országos uszóverseny ügye. — **Ertesítem** egyben a sportegyesületek tagjait, hogy a *Margit-fürdő* uszodájában a szezon bérletjegy 350 K helyett 250 K, a havi bérlet 150 K helyett 120 K, a napi személyjegy pedig (melyet az egyesületek osztanak szét tagjaik között) 8 K helyett 6 K. **H a d h á z y D e z s ő.**

Magas fizetéssel állást nyerhet,

ha a **RECORD** gép- és gyorsíró szakiskolában tanfolyamot végez. **Tandíjak:** Gépírás 1 óra 40—, gyorsírás 1 óra 60—, keresk. tanf. 1 óra 50— korona. Beiratkozás minden nap a ref. püspöki bérpalotában. Minden hó 1-én és 15-én új tanfolyam kezdődik.

RECORD GÉP- ÉS GYORSÍRÓ SZAKISKOLA.

SILVIA ruhafesték

minden üzletben kapható.

Gyári lőrakár

Fleischer Mór

nagykereskedőnél

HATVAN-UTCA 15. SZÁM.

Mindenféle írásmunkát gyorsan és pontosan több példányban is előállít és sokszorosít

Szabó Zoltán és Társa

írógépvállalata
Debreczen, Ref. püspöki palota.

Akar könnyen 200 koronát keresni?

Ugy készítsen a Grünwald-cipőüzemnek egy reklám szöveget és 27-én vasárnap dobja be az üzembe a rolló alatt. Aki a legjobb reklám után elnyerte a 200 koronát, 29-én kedden a Debreczeni Független Újság utján értesítve lesz. Nevet tisztán aláírni.

Lineoleum-áruházba

megérkezett asztali, padló-lineoleum szőnyeg és függöny, gummikabát, házicipő, szandál, gummisarok és más cikkek, melyet a megszokott szolid gyári árbau árúsit

Haas Lipót lineoleumáruház

Ferencz József-út 58. sz.
(Megyeház mellett.)

Kovács József

fuvarozási vállalat
elvállal áru és bármilyen fuvarozást stráffal és szekérel. Személyszállítást hintóval helyben és vidékre.

Iroda: **Csapó-u. 8. sz.****VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET**

Széchenyi-u. 16. sz. alatt

Foglalkozik kizárólag a cosmetika minden ágával, 10 nap alatt eltünteti a legmakacsabb arcbőr hibákat: u. m. májfoltot, szepilőt, miltessert, pattanást stb. Hajszálakat arc, mell és karról rövid idő alatt kiirt. Arc-massage jutányosan kapható bérletbe.

Bélyegzőgyár és vésőintézet**PAULO I.**Telefon: **13-65.****Legfinomabb likőr**

bor, csokoládé, cukorka és mindennemű csemegekülönlegességek legolcsóbban beszerezhetők

GYÉMÁNT GÉZA és Tsa cégnél

Piac-utca 58. szám.

Jégszóda,

szalakáli, fondant cukorka, rézgálic, raffia és mindenféle fűszer-és gyarmatárakat viszont-

eladók a legolcsóbban szerezhetik be

FRIEDMANN SIMON

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedőnél, **Arany János-utca 8. sz.** Osztrák Magyar Bankkal szemben.

Fedák, Kürti, Mágnás cipőkrémek, fénymáz, gyári főraktár ::
Fleischer Mór,
Hatvan-utca 15.

Olcsón vásárolhat!

rövid- és norinbergi árut. Dohányzó cikkek és ruhafesték különlegességek állandó nagy raktára

Dávid Ferencz

rövidáru nagykereskedő
HATVAN UTCA 9. SZÁM.

Szakácskönyvek:

A magyar konyha. Irta Kovács Teréz. Függetlenül a házi cukrászda Ara kötvé K 42—

Legújabb és kipróbált magyar szakácskönyv 1131 féle étel receptjével. — Irta: Németh Zsuzsanna, átnézte Zilahy Agnes. Ara kötvé — K 40—

Legjobb szegedi szakácskönyv. Irta: Sárosy Bella. Ara kötvé — K 55—

Kugler féle legújabb és legteljesebb budapesti szakácskönyv és házi cukrászat. Ara — K 66—

Kapható:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R. T.

könyvkereskedésben.

Sósavat,

szappanfőző 128°-os zsírszódát, szappant, rézgálicot, rizskeményítőt és mindenféle fűszerárut legolcsóbban beszerezhet

VETÉSSYNÉL

Bethlen utca 36.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15—, minden további szó K 150. —Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.

„Igaz barát“ jellegre levél van. Kérem azonnal átvenni.

Komoly házassági ajánlatot kér 20 éves, eléggé csinos barna fiatal leány. Hozzájárva 20.000 korona, kelengye és butor. Közvetítőket kizárva. Ajánlatot »Zsófi« címre kéretnek a kiadóhivatalba.

„Zsófi“ jellegre levél van a kiadóban.

Jobb mód magános uriember butorított szobát bérelne oly fiatal urnőnél, kivel szabad idejét kellemesen eltölthetné. Szíves ajánlatokat »Állandó Ideál« jellegre e lap kiadóhivatalába.

„Fink, az élet nélkülötök nem ér semmit“ levele van a kiadóban.

VÉTEL.

Veszünk egy 4-es vagy 5-ös pénzszerkezt. — Ajánlatok vagy címek a kiadóhivatalba kéretnek.

Veszek és adok mindenféle ékszer, aranyat, ezüstöt és drágaköveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.

Ócska ölmot tisztított állapotban bármilyen mennyiségben (10 kgtól) veszünk. — Cím a kiadóban.

ELADÁS.

Beteg-toló kocsit, pénzszerkezt, butorok eladók. Cím a kiadóban.

Hálószoba és konyha berendezés eladó. Hűvelyes-utca 11.

Faszén

kapható minden mennyiségben a legolcsóbb napi áron

GABANYI-féle

szénraktár

Csapó-utca 28. sz.

Színházi láteső (gyöngyház), egy utazó táskás sportcipő, 36-os új fiucipő és paradicsom eladó. Rákóczi-utca 28. Keresztépület.

Eladó

Csapó-kert Kurucz-utca 110. szám alatt lévő, mintegy 5—6000 cement fél darab téglá. Megtekintés után értekezhetni Debreceni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

„HANSA“

cigarettabüvelyek és cigaretta papírok

Legelsőrangú magyar gyártmány
Kapható mindenütt!

Kombinált pamut-papír kelme, cca 25 méter, méterenként 30 koronáért eladó. — Sapkanemű gyártásra rendkívül alkalmas. Megvásárolható folyó hó 25-ig. Cím a kiadóban.

Keresztelő-paplan gyönyörű sárga selyem, kézi hímzéssel, keveset használt 600 koronáért eladó. Cseres-utca 17. Keresztépület.

Hordók tölgyfából minden nagyságban kaphatók Trenhaft fakeskedőnél, Tokaj.

Dr. Hegedüs né GYERMEK-DIVATHÁZA

Simonffy-u. 2. sz.

Vizsgaruhák Szandálók Trikók Gyermek-gummitk nagyválasztékban.

Szolid üzleti elvek.

Hízott sertés eladó, négy darab, Unió fatelepen. Ispótytelep 1.

Eladó

2 nagy Meidlinger-kályha teljesen jókarban. Alkalmas gvári, pénzintézeti, vendéglői vagy más nagyobb helyiség fűtésére. Fűthető fával vagy szénrel. Megtekinthető a kiadóhivatalban.

Tenniszrakett

egy teljesen új és egy keveset használt, eladó. Cím Péterfia-u. 18. 3. ajtó.

KERESLET.

Keresek egy varrónőt vidékre, aki a francia munkát is érti. Bővebbet a kiadóban.

Könnnyű

munkára azonnali belépésre kifizető leány keresetek. Cím a kiadóban.

Tanuló leányok lapunk nyomdájában fizetéssel felvétetnek.

Egy fiú

kovács tanonéknak felvétetik Diószegi-ut 10. sz. (Vágóhid mellett.)

Könyvkötő

tanulóleányok, 14 éven felüli, felvétetnek. Cím a kiadóban.

Német

kisasszonyt keresek 12 éves leánykám mellé. Cím a kiadóhivatalban.

Tanulónak

felvétetik jó családból való, 2 középiskolát végzett fiú, kitűnő mesteriséghez. Cím a kiadóhivatalban.

VÉGYES.

Hegedülni tanítók kezdő és közép haladókat jutányosan Széchenyi-utca 14.

1000

korona jutalmat adok annak aki engem 2 szoba, konyhából álló lakáshoz juttat. Címre küldött ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Bérelnek

olyan magános házat, melyben egyedül lakhatnék és amelyben sertés és baromfityésztésre alkalmas udvar lenne. Ajánlatot »Megbízható« jellegre a kiadóba kérek

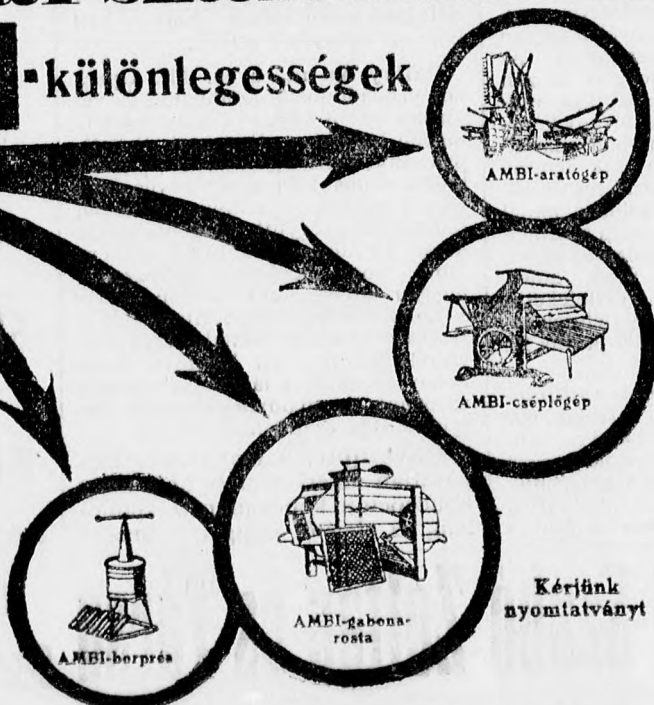
Felölös szerkesztő:

Dr. Hegedüs Loránt

Kiadó:

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai r-t.

Azonnal szállítható**AMBI-különlegességek****Önálló osztály**

Kérjük nyomtatványt

AMBI-Werke Abt. III/X 36. Berlin-Johannisthal

Vezérképviselők kerestetnek!

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

egyes műveket, valamint régiéseket legmagasabb árban vásárol

Könyvtárakat,

ACZÉL HENRIK

KIVÁNATRA HÁZHÓZ MEGYÉK MEGTEKINTENI.